

Hr Madis Timpson
Justiitsministeerium
info@just.ee

Teie 06.06.2024 nr 8-1/4711-1

Meie 12.06.2024 nr 1.5-1/8975-1

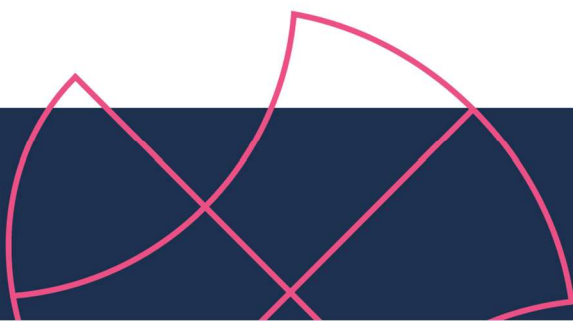
Eelnõu kooskõlastamata jätmine

Lugupeetud minister

Jätame kooskõlastamata Vabariigi Valitsuse eelnõu „Kinni peetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogu põhimäärus“. Eelnõus on mitmeid vastuolusid, mis vajavad tähelepanu ja muutmist.

Eelnõu alusel tehakse tervishoiuteenuse osutajad vangiregistri volitatud töötlejateks. Vastavalt vangiregistri põhimääruse § 4 lõike 4 punktidele 1 ja 2 **sisestab** volitatud töötleja vangiregistrisse kõik andmed käesoleva määruse ja selle lisa 1 kohaselt ning vastutab enda poolt vangiregistrisse kantud andmete õigsuse eest ja peab arvestust selle üle, kellele, mis eesmärgil, millal, kuidas ja missuguseid andmeid väljastati.

Eeltoodud sätte alusel paneb määrus tervishoiuteenuse osutajatele peale kohustuse dubleerida terviseandmeid vangiregistrisse. Tervishoiuteenuse osutajatel on täna kohustus kanda raviteenuse osutamisel andmed tervise infosüsteemi, mis on Eestis ravi saavate inimeste terviseandmete andmekogu. Vastavalt tervise infosüsteemi (edaspidi: TIS) põhimääruse § 2 lg 1, infosüsteemis töödeldakse tervishoiuvaldkonnaga seotud andmeid tervishoiuteenuse osutamise lepingu sõlmimiseks ja täitmiseks, tervishoiuteenuste kvaliteedi ja patsiendi (edaspidi andmesubjekt) õiguste tagamiseks, rahva tervise kaitseks ning terviseseisundit kajastavate registrite pidamiseks, tervisestatistika tegemiseks ja tervishoiu juhtimiseks. Andmed tervishoiuteenuse osutamise kohta kantakse TIS-i selle põhimääruse § 5 alusel.

Juhime tähelepanu, et mis tahes andmete kogumisel tuleb lähtuda AvTS § 43¹ lg 3 alusel andmete ühekordse küsimise põhimõttest. AvTS § 43³ lg 2 kohaselt on keelatud asutada ühtede ja samade andmete kogumiseks eraldi andmekogusid.

Vastavad sätted kujutavad endast esmalt seda, et kui vähegi võimalik, peab mis tahes otsuse tegemiseks pädev asutus suhtlema info kogumiseks esmajärjekorras teiste asutustega. Eeltoodu alusel ei ole aktsepteeritav nõuda, et inimene esitaks teise asutuse käes olevate andmete kohta korduvalt tõendeid. Selle põhimõtte alla kuulub aga ka see, et andmed ei peaks põhiandmetena olema dubleeritud mitmes andmekogus, vaid kasutada tuleb ühe andmekogu andmeid. Olukorras, kus TIS-i kantakse terviseandmed, ei ole mõistlik, et täpselt samu andmeid peab kandma ka vangiregistrisse ehk teise andmekogusse. See ei ole kooskõlas andmete ühekordsuse põhimõttega. Vajaduse korral on võimalik küsida andmeid TIS-st. Seda toetab ka AvTS § 58¹ lg 2, mille kohaselt riigi infosüsteemiga mitte koostoimelised andmekogud, andmeid dubleerivalt koguvad või üksteisega seotud andmeid sisaldavad andmekogud ühendatakse, nende pidamine lõpetatakse või nad muudetakse koostoimeliseks. See, et siiani on inimeste terviseandmeid vangiregistris TIS-ga dubleerivalt sisse kantud ja hoiustatud, on olnud väärpriktika, mida ei ole kohane jätkata.

Seega ei saa Tervisekassa kooskõlastada ega nõustuda sättega, mille kohaselt: „*Tervishoiuteenuse osutaja on volitatud töötlejaks käesoleva määruse lisa 1 punktides 2.1.1, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.5.1, 2.9, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 12.2.7.7, 12.2.7.8, 12.2.7.9, 17.5 märgitud andmekoosseisude puhul.*“ Vastav säte on olemuselt vastuolus seadusega ja sellist sätet ei saa määruksesse sisse kirjutada.

Küsitavaks jääb vastava sätte lugemisel ka asjaolu, miks tervishoiuteenuse osutaja peab edaspidi olema isik, kes kannab vangiregistrisse sisse andmeid, millel puudub seos tervishoiuteenuse osaga. Määruse alusel tehakse tervishoiuteenuse osutajast vangla vaates täiendav sekretär või spetsialist, kelle ülesandeks on sisse kanda selliseid andmeid nagu kinnipeetava ees- ja perekonnanimi (Lisa 1 p 2.1.1.), tunnuskood (Lisa 1 p 2.1.3), isikukood (Lisa 1 p 2.1.4), sünniaeg (Lisa 1 p 2.1.5) jne. On arusaadav, et kuivõrd volitatud töötlejaks on lisaks tervishoiuteenuse osutajale ka vanglad ning Politsei- ja Piirivalveamet, siis ei ole ilmselt peetud silmas seda, et selliseid andmeid peaks sisse kandma edaspidi tervishoiuteenuse osutaja. Samas leiame, et Justiitsministeeriumi poolt koostatud määrus ei tohi olla niivõrd madala kvaliteediga, et eristatavad ei ole andmed, mida peavad erinevad volitatud töötlejad vangiregistrisse sisse kandma.

Palume vangiregistri põhimääruse muutmise eelnõud täiendada selliselt, et volitatud töötlejate poolt sisse kantavad andmed on selgelt eristatavad. Niisamuti palun muuta määruse eelnõud selliselt, et andmeid, mis on olemas mõnes muus andmekogus, ei oleks kohustust dubleerida vangiregistri andmekogusse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rain Laane
juhatuse esimees

Matis Rüütel
Matis.ruutel@tervisekassa.ee